

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2024

Åbolands svenska lantbruksproducentförbunds åttiosjunde verksamhetsår.

Förbundsmöten

Vårmöte

Förbundets vårmöte hölls den 27 mars 2024 på Raision Tehtaat i Reso. Förbundets ordförande Thomas Lindroth öppnade mötet och hälsade alla deltagare välkomna.

Årsberättelse och bokslut presenterades och godkändes. Styrelse och övriga redovisningsskyldiga beviljades ansvarsfrihet.

Johan Söderblom lyfte upp problem med skador på vall och höstgröda förorsakade av gäss. Söderblom efterlyser möjlighet för dispensjakt under fåglarnas vårflytt.

Efter mötet följde aktuell information från Raision Tehtaat av Virpi Aaltonen. Minna Oravuo från Raisio Abp föreläste om spannmålshandeln och olika alternativ av spannmålsavtal. Som avslutning på dagen gav Kristel Nybondas från LAF en överblick om vad man bör beakta vid anställning av folk till gården.

Höstmöte

Förbundets höstmöte hölls den 26 november i Villa Lande på Kimitoön.

Förbundsmötet öppnades av ordförande Thomas Lindroth.

Till förbundsordförande år 2025 återvaldes Thomas Lindroth, och till vice ordförande valdes Mats Vesterlund.

Till ordinarie medlem i förbundsstyrelsen (2025-2027) valdes Björn Skaag, med suppleant Markus Berglund.

Till verksamhetsgranskare för år 2025 valdes Jan Drugge och Runa-Britt Willberg. Som verksamhetsgranskarnas suppleanter fungerar Stefan Lindgren och Mikael Holmberg.

Till SLC Åbolands representanter i SLC:s fullmäktige valdes Anders Abrahamsson, Dragsfjärd, Markus Karlsson, Pargas och Thomas Johansson, Korpo. I SLC:s nya stadgar väljs inte personliga suppleanter till fullmäktige. Suppleanterna inkallas i följande ordning: Charlotta Björklöf, Oskar Holmberg och Henrik Hagman.

Efter höstmötet föreläste växtskyddsforskare Jasmin Isotupa från NSL om bekämpning av hönshirs.

FHS rådgivare Sara Niskanen berättade om Brusaby demonstrationsodlingars resultat och vilka odlingsförsök som planeras inför sommaren 2025.

Dagen avslutades med en föreläsning av SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback kring temat nuvarande och kommande CAP-programperiod.

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Förbundets styrelse har mötts till 3 möten under år 2024.

Styrelsens sammansättning har varit följande:

Thomas Lindroth, Kimito	ordförande	2024
Mats Vesterlund	vice ordförande	2024
Oskar Ekholm, Dragsfjärd	(suppl. A.Abrahamsson, Dragsfjärd)	23-2025
Johan Söderblom, Korpo	(suppl. K. Nygård, Iniö)	23-2025
Christer Jägerskiöld, Kimito	(suppl. G.Österås Kimito)	24-2026
Björn Skaag, Houtskär	(suppl. Markus Berglund, Korpo)	22-2024
Timo Söderholm, Pargas	(suppl. S.Niskanen, Pargas)	24-2026
Markus Karlsson, Pargas	(suppl. K. Ekström, Pargas)	24-2026

Styrelsen har under året hållit kontakt via styrelsens whatsapp diskussionsgrupp.

År 2024 av styrelsen diskuterade ärenden:

- Styrelsen har aktivt diskuterat för- och nackdelar med byggande av cykelled längs Skärgårdsvägen (Prostvik – Nagu centrum). Vägen är sedan tidigare smal och cyklister utgör en fara för övriga trafikanter. En breddning av Skärgårdsvägen, så att ordentliga vägrenar tilldelas cyklister, skulle göra att nyttan med investeringen skulle gynna fler trafikanter året runt.
- 82 % av de åboländska åkrarna var växttäckta under vintern 2023-2024. Av denna växttäckta areal var 2/3 delar äkta växttäckta. Ett stort tack till våra odlare som följer med tiden och tar vara på de möjligheter den nya programperioden medfört.

- Utbetalningen av ersättning för miljöavtal sköts upp i februari på grund av att övervakningen inte hunnit slutföras. Styrelsen är kritisk till uppskjutningen av betalningar eftersom många odlare har inplanerade utgifter till stödutbetalningstidpunkten. NTM-centralen bör ha tillräckliga resurser för att övervakningarna ska hålla tidtabellen. Dessutom bör mer vikt läggas vid logistik, i synnerhet när objekt som är på holmar och öar granskas.
- Vargen har kommit till hela Åboland. Både på Kimitoön, i Pargas och Västra Skärgården har fårägare under sommaren och hösten mist får i vargattacker. Attackerna har skett ute på holmar där fåren betat miljöavtals vårdbiotoper. En stark oro för kommande sommar finns bland husdjursägarna, och vårdbiotopsavtal kommer sannolikt att sägas upp för att minska risken för vargattacker.
- Vipu-mobilens platsbestämning skapar bekymmer i skärgården och även på Kimitoön. Platsen Vipu-mobilens anger att man ska fotografera ifrån kan vara på upp till flera kilometers avstånd från åkerskiftet som är under granskning.
- Styrelsen har diskuterat de ändringar i CAP-stödet som träder i kraft från och med 2025. Bland annat ska växttäckte vintertid (GAEC) uppfyllas till den sista december innevarande år. Gällande diversifiering av grödor träder nya alternativ in från odlingssäsongen 2025. EFA-arealkravet på A- och B-området försvinner, och samtidigt ökar maximandelen naturvårdsåkrar en gård kan få stöd för.
- CAP-programmets krav på socialvillkorlighet träder i kraft från och med år 2025. I praktiken betyder det att gårdar som har anställda kan övervakas gällande arbetsgivarskyldigheter.
- Lönsamheten på gårdarna är ansträngd efter flera år med sämre skördar. Många gårdar överväger mer extensiv vallodling.
- Det finns inget sug på marknaden för ekoprodukter, prisskillnaden till konventionellt odlat är för liten, ibland till och med lägre än konventionella produkters pris. På husdjurssidan är väntetiden till slakt för ekodjur längre än en månad. Dessutom ökar ekoodlingens byråkrati, och gårdarna upplever att byråkratin belastar dem för mycket. Många ekogårdar överväger att återgå till konventionell odling.

Verksamhetsgranskare

Som förbundets verksamhetsgranskare har under år 2024 fungerat Jan Drugge och Runa-Britt Willberg, samt suppleanter Stefan Lindgren och Mikael Holmberg

SLC Åbolands utskott 2023-2024

Produktions utskott

Peter Lindström, Ordf, Nina Lundström, Kenneth Ginman, Kristoffer Lindqvist, Annika Hollmén, Jan-Erik Karlsson, Christer Jägerskiöld, Thomas Lindroth.

Socialpolitiskt utskott

Annette Blomberg, Ordf, Glen Österås, Sture Holmström, Runa-Britt Willberg.

Ungdoms utskott

Denice Ramstedt, Kim Ekström, Robin Strömberg, Henrik Hagman, Oscar Holmberg, Erika Pomren, Ida Fredriksson, Fredrik Fagerlund.

Övrig verksamhet

I slutet av januari ordnades en generationsväxlingskurs i Åboland. Under dagen hölls föreläsningar om planering av generationsväxlingen, beskattningsfrågor, finansiering, juridiska avtal och egna erfarenheter från en generationsväxling. Dagen samlade drygt 70 intresserade från hela Åboland.

I februari ordnades en studieresa till Sverige för MTK Varsinais-Suomis och SLC Åbolands styrelser. Resan engagerade flera styrelsemedlemmar och en viktig del av resan var att lära känna varandra och knyta kontakter. Resan besökte Lantmännens Agroetanolfabrik och LRF med temat organisationsstruktur och utvecklande av folkrörelsen. Styrelserna träffade även styrelsen för LRF Mälardalen. Även extremväder och markvatten ingick i föreläsningar av Hushållningssällskapet i Uppsala.

Oss Bönder Emellan-träffar ordnades i Nagu och Kimitoön i månadsskiftet februari–mars. Tillfällena var återigen välbesökta och intressanta diskussioner lockades fram. Från SLC besöktes träffarna av lantbrukssakkunnige Christoffer Ingo.

SLC Åboland deltog i MTK:s sydvästra förbunds träff med statsminister Orpo. Träffen lyfte fram jordbrukets lönsamhets- och självförsörjningsfrågor. Unga odlare framförde en särskild hälsning om att framtidens livsmedelsförsörjning hänger på möjligheten att bedriva ett lönsamt jordbruk.

I juni ordnades tillsammans med MTK:s sydvästliga förbund en uppvaktning av minister Satonen. Budskapet som framfördes lyfte bland annat fram lantbruksutbildningens framtid. En skrivelse från tillfället riktades även till utbildningsminister Anders Adlercreutz. Skrivelsen lyfte upp vikten av att trygga lantbruksutbildningen och göra den mer eftertraktad för att säkerställa tillgången på lantbruksutbildad personal till arbetsmarknaden.

I november hölls projektet Greppa Marknadens första utbildningsdag. På agendan fanns bland annat producentorganisationer och ekonomiska kalkyler. Tillfället kunde även följas på distans, och drygt 20 personer deltog i tillfället.

Information om EU – stöden

Ansvaret för att ordna stödutbildningar ligger idag på NTM-centralens bord. I samarbete med landsbygdsnäringsmyndigheterna, rådgivningen och SLC Åboland ordnas utbildningar även på svenska. För att samla tillräckligt med åhörare ordnas vissa utbildningar även i samarbete med andra NTM-centraler.

Flera av stödutbildningarna ordnas även på distans och bandas så att odlaren kan lyssna när hen har möjlighet.

I januari ordnades utbildningar för de olika husdjursstöden. I början av april hölls den traditionella stödutbildningen kring åkerstöd. Även en särskild stödutbildningsdag för ekologisk produktion hölls i april.

I och med den nya programperioden lämnas alla stödansökningar in elektroniskt via VIPU. Åkergrödorna och jordbruksskiftena övervakas via satellit och appen VIPU-mobilen är i användning hos odlarna.

Projekt

I samarbete med MTK V-S förverkligas projektet Kohti Tulevaa – Nya tider. Projektet fokuserar på de förändringar den kommande programperioden medför, hur gården aktivt kan verka på marknaden och behärska prisriskerna. Projektets finansiering avslutas i december 2024.

Greppa marknaden är ett nytt projekt som SLC Åboland är med i tillsammans med producentförbund och rådgivning i hela Svenskfinland. Projektets verksamhet startade hösten 2024. Projektets mål är att öka odlarnas marknadskännedom och kunskap om olika kontraktsmodeller, effektivisera lönsamheten med diversifiering av grödorna och ta vara på de bästa från olika produktionssätt och tekniska lösningar samt de lokala odlingsförutsättningarna för att nå en god lönsamhet på gården.

Representation

Raisio bolagstämma, 9.4.2024 och Appetit bolagsstämma 11.4.2024, SLC Åboland bevakade bolagsstämmorna tillsammans med SLC och övriga förbund och i samarbete med MTK V-S.

Representanter i SLC:s organ år 2024

Styrelsen	Thomas Lindroth II vice ordf.
Ekoutskottet	Jan-Erik Karlsson
Företagarutskottet	Jörgen Pettersson, Thomas Lindroth
Köttutskottet	Thomas Johansson
Mjölksamarbetsgruppen	Sverker Blomberg
Miljö & markpol.utskottet	Bert Johansson
Organisationsutskottet	Helena Fabritius
Potatisutskottet	Pontus Franzen
Skattepolitiskautskottet	Runa-Britt Willberg
Skogsutskottet	Winnie Söderholm
Social och utbildningspolitiska utskottet	Annette Blomberg
Socketbetsutskottet	Claus Blomberg
Spannmålsutskottet	Peter Lindström
Trädgårdsutskottet	Oskar Ekholm
Ungdomsutskottet	-
Fullmäktige	Henrik Hagman (Anders Abrahamsson) Markus Karlsson (Oskar Holmberg) Thomas Johansson (Charlotta Björklöf)

Representation i MTK utskott år 2024

MTK V-S Nypotatisutskott	Pontus Franzen ordf, Torbjörn Ekblad
MTK Elinkeino ja yrittäjäyys valiokunta	Thomas Lindroth
Sokerijuurikkaan viljeliöiden neuvottelukunta	Claus Blomberg (suppl Johan Forsman)

Representation i företag 2024

Raisiokoncernen Abp	Helena Fabritius (förvaltningsrådet)
---------------------	--------------------------------------

Medlemmar

Förbundet har i slutet av året 3 lokalavdelningar som under året hade 536 medlemmar fördelade på 373 gårdar. Tillsammans har förbundet en åkerareal på 13040,61 ha, 21124,31 ha skog och 4580 m² växthus som är ansluten till lokalavdelningarna.

Lokalavdelningarna har under året betalat medlemsavgift till förbundet enligt följande:

Grundavgift	72 € /gård
Åkeravgift	2,50 € /ha
Skogsavgift	0,53 € /ha
Växthusavgift	0,05 € /m ²

Kansli & personal

Förbundets kansli är beläget i Villa Lande, Kimito, Engelsbyvägen 8, telefon: 02-423720, e-post: asp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet är agrolog Helena Fabritius.

Verksamhetsledaren fungerar även som LPA ombud i Kimitöns kommun och Pargas stad.

Statistik uppgifter

	Aktiv		Stödande				
	Gård	Medlem	Gård	Medlem	Åker	Skog	Växthus
Kimitoön	133	189	40	57	6994,19	12828,36	3880
Pargas	62	99	16	23	3037,72	3423,66	700
Västra Åboland	103	139	19	29	3008,7	4872,29	0